

Kérdések A Pál utcai fiúk otthoni feldolgozásához

Az alábbi kérdések segítenek abban, hogy minél jobban tudd követni és értelmezni a cselekményt. Az első fejezet kérdései részletezőbbek, a továbbiak már vázaltszerűek. Ajánlatos a füzetbe leírni a válaszokat; a cselekmény összeáll belőlük.

I. fejezet

1. Mi történik a tanteremben a természetrajzi kísérlet befejezése pillanatában?
2. A történet az 1880-as évek végén játszódik. (A regény szereplői néhány évvel idősebbek, mint Molnár Ferenc volt akkoriban.) Tudod-e, mi az akkori Pestre jellemző lóvasút, a verli, és kik voltak a cseléd lányok?
3. Milyen tollal írtak a diákok? Milyen lehetett egy zsebtűntartó? Milyen humoros jellemzést ad róla az író Bokával kapcsolatban?
4. Több fiúval ismerkedsz meg a regény elején. Egyikük, Csele gigerli. Tudod-e, mit jelent ez? Válaszd ki a legillőbbet a következő szavak közül: piperkőc, jólőtözött, jólfésült, hiú, válsztékos.
5. Mit fejez ki az osztály viselkedése? Hogyan próbál rendet teremteni a tanár úr?
6. Milyen titkos üzenetet közvetít Nemecek?
7. Hogyan jellemzi az író Nemeceket?
8. Mi jellemzi az utcára kiszabaduló diákokat a tanítás után?
9. Hogyan viselkedik a cukorkaárús?
10. Tudod-e, mi a törökméz, a medvecukor, az árpacukor?
11. Hogyan viselkedik Boka? Mivel emelkedik az átlag fölé?
12. Boka jellemzéséből tudjuk meg, hány évesek a diákok. Régen a négy elemi elvégzése után kezdődött a gimnázium. Ma hányadik osztályba járnának Bokáék?
13. Nézd meg Budapest térképét! Melyik városnegyedben élnek a diákok?
14. Szereti Boka a háborúskodást, vagy inkább békeszerető természetű?
15. Milyen szokás jellemzi Csónakost? Mit fejez ki vele?
16. Olyan szóval találkozol, melyet régen használtak: einstand (ejtsd: ajnstand). Milyen eredetű szó, mit jelent?
17. Kik követik el az einstandot, kikkel, hol és hogyan?
18. Hogyan viselkednek a diákok az einstand közben? Miben tér el tőlük Nemecek?
19. Írd össze az eddig megismert szereplőket! Jellemezd őket egy-két szóval!

II. fejezet

1. Mi az hogy grund? Hol terül el? Határozd meg a helyét Budapest térképén!
2. Írd le a grundot! Miért kedvelik a pesti gyerekek?
3. Ki vigyáz a grundra?
4. Milyen szervezetet alkotnak a grundbeli fiúk? Hogyan viselkednek a gyűlésen?
5. Ki az egyetlen közlegény, és miért?

6. Minek a tanúja Nemecek a grundon? Milyen érzelmek játszódnak le benne?
7. Mi történik a zászlóval?
8. Kiknek a vezére Áts Feri? Milyennek látod őt? Mi az ismertetőjele csapatának?
9. Mit jelent az, hogy Boka „római jellem”? Nézz utána, milyen történelmi példák vannak erre!
10. Hogyan meséli el Nemecek a találkozását Áts Ferivel? Miért nevetik ki?
11. Miért határozza el a békeszerető Boka, hogy háborút indít a vörösingések ellen?
12. Miért szavaztatja meg Boka, hogy ki legyen a vezér?
13. Milyen humoros jelenet játszódik le a szavazatgyűjtő kalap körül?
14. Kik közt dől el a szavazás? Mi az eredmény?
15. Mit játszanak a fiúk a szavazás után? Mit tudsz erről a játékról? Ki készített róla szobrot?

III. fejezet

1. Milyen volt a lámpagyújtás a pesti utcákon a 19. század vége felé?
2. Milyen válaszlépést határoznak el a Pál utcaiak a vörösingések ellen?
3. Miért nem engedi Boka, hogy gorombaságot írjanak a cédulára?
4. Kik jelentkeznek a kockázatos vállalkozásra?
5. Mi tűnik fel Bokának Geréb viselkedésében?
6. Miért tart jobban Nemecek a Pásztoroktól, mint Áts Feritől?
7. A régi Fűvészkert helyén ma is van ilyen nevű térség. Keresd meg Budapest térképén!
8. Miből tudják meg Bokáék, hogy hányan vannak a vörösingések?
9. Miért nem viszik el a Pál utcaiak a vörösingések fegyvereit?
10. Milyen balesetet szenved Nemecek a Fűvészkertben?
11. Kiket ismerhetünk meg a vörösingések táborában? Írd össze őket! Állítsd szembe a két csapat tagjait a legnagyobbtól a legkisebbig!
12. Kit vesz észre a vörösingések közt Boka és Nemecek?
13. Milyen üzenetet hagynak a Pál utcaiak a Fűvészkertben?
14. Miért kell Nemeceknek másodszor is megfürödni?
15. Hogyan menekül meg a veszélyből a három Pál utcai fiú?

IV. fejezet

1. Miért rendel a tanári szobába Rácz tanár úr néhány diákot?
2. Mi az a gitt? Mire használják a gittgyulek tagjai?
3. Mi a különbség a diákok kétféle szervezete között? Kik vesznek részt mindkettőben? Melyik szervezkedés komoly, és melyik nevetségesebb? Miért?
4. Nemecek miért nem törődik a gittgyulek titkári feladataival? Mi az, ami fontosabb neki?
5. Mit hallgat ki Nemecek a tót kunyhójánál?
6. Miközben Nemecek az áruló után nyomoz, mivel vádolja őt a gittgyulek?
7. Hogyan bünteti meg a gittgyulek Nemecek Ernőt? Miért megszegényítő ez az ítélet?
8. Fogalmazd meg, mit tartasz árulásnak! Ki az igazi áruló, és miért?
9. Fogalmazd meg, mi a megvesztegetés! Ki az, aki ezzel kísérletezik?

V. fejezet

1. Mi jellemzi a Fűvészkertben gyülekező vörösingések viselkedését?
2. Ki az, aki nemrég a Pál utcai csapatban akart vezér lenni, s most Áts Feriék közt tűnik fel?
3. Miért indítanak háborút Áts Feriék a Pál utcai fiúk ellen?
4. Hogyan fogadják a vörösingések Geréb beszámolóját Janó megvesztegetéséről?
6. Hogyan jelenik meg Nemecek a vörösingések között? Hogy viselkedik?
7. Mit akarnak vele tenni a Pásztorok? Hogyan lép közbe Áts Feri, és miért?
8. Hányadszor kell ruhástul fürödni a kisfiúnak? Miért lehet ez végzetes?
9. Miért tiltja meg csapatának Áts Feri, hogy kinevessék Nemecekét?

10. Mivel szégyeníti meg Nemecek Gerébet? Hogyan viselkedik Áts Feri Gerébbel?
11. Miért vezényel Áts Feri tisztelgést, amikor Nemecek távozik?
12. Miért fürdeti meg Áts Feri a két Pásztort? Jellemezd a vörösingések vezérét!

VI. fejezet

1. Milyen kiáltvány jelenik meg másnap a Pál utcai palánkon? Kik írták? Mire szólít fel?
2. Miért van Nemecek nyakában kendő?
3. Ki van távol a grundtól a gyülekezőn, és miért?
4. Ki teremt rendet a gittegylet tagjai közt?
5. Milyen haditervet dolgoz ki Boka?
6. Milyen kinevezésben részesíti Boka Nemeceket? Miért zúgolódnak a többiek?
7. Ki az egyetlen, aki mindent tud Nemecekről, és mit hisznek Nemecekről a gittegyletiék?
8. Mit rendeznek a grundon a Pál utcaiak a csata előtt?
9. Hogyan kapcsolódik össze Boka gondolataiban a haza és a grund fogalma? Miért nem bocsát meg Gerébnak?
10. Ki az a felnőtt, aki megjelenik a grundon, és mit akar? Mit hoz magával? Miért védi meg Nemecek Geréb tisztességét? Hogy viselkednek a gittegylet tagjai?

VII. fejezet

1. Milyen hangulat van másnap az osztályban?
2. Ki hiányzik az iskolából az „édes grund” védői közül, és miért?
3. Milyen rangot vesz föl Boka az összecsapás előtt?
4. Mi áll Geréb levelében?

VIII. fejezet

1. A Pál utcaiak miért viszik vissza a grundról saját zászlójukat a fűvészkertieknek?
2. Milyen hadicselt eszelnek ki a Pál utcaiak? Hogyan győznek a túlerővel szemben?
3. Ki dönti el a csatát, és hogyan jelenik meg?
4. Miért bocsátanak meg az árulónak?
5. Mivel jutalmazták Nemecek hőstettét?
6. Hogy kerül haza a beteg kisfiú?

IX. fejezet

1. Mit jegyeznek be a gittegylet könyvébe?
2. Hogyan viselkednek ekkor a gittegylet tagjai?

X. fejezet

1. Jellemezd Nemecek otthonát és szüleit!
2. Miért látogatja meg Boka a beteg gyereket? Kivel találkozik Boka a ház előtt, és miért?
3. Mi történik a vörösingeseknél? Ki lesz az új vezér? Mi lesz a játszóhelyükkel?
4. Jellemezd Csetneky urat! Milyennek érzed viselkedését?
5. Miért jelennek meg későn a gittegylet tagjai? Mit akarnak? Miért kevés a jó szándék?
6. Hova megy Boka Nemecekéktől? Értelmezd a következő mondatot: „Boka (...) Megállt azon a helyen, ahol Nemecek leterítette Áts Ferit, mint hajdan Dávid Góliátot.” Nézz utána Dávid és Góliát legendájának!
7. Mi az, ami közös lett a Pál utcai fiúk és a fűvészkertiek sorsában?
8. Mi ér véget Boka és a többiek életében?
9. Adj címet a regény tíz fejezetének! Írd le a címeket a füzetedbe! Egy-egy fejezetcím ne legyen hosszabb három szónál! (Pl. *Készülődés a csatára*). A jellemző mozzanatokat ragadd ki!
10. Melyik fejezetet találtad a legizgalmasabbnak, melyiket érezted meghatónak, és miért?